

Vocabulari de dret penal català / castellà

Elaborat per Antoni Llabrés Fuster

Revisió terminològica:
Francesc Esteve i Josepa Melià

Col·lecció Vocabularis universitaris bàsics

Sèrie Dret, 2

V O C A B U L A R I D E D R E T P E N A L

© Facultat de Dret i Servei de Normalització Lingüística
de la Universitat de València

Antoni Llabrés Fuster, professor del Departament de
Dret Penal de la Universitat de València, ha elaborat
aquest vocabulari.

Francesc Esteve i Josepa Melià, terminòlegs del Servei
de Normalització Lingüística de la Universitat de Valèn-
cia, n'han fet la revisió terminològica.

Data: Febrer 2004

Maquetació i impressió: Impremta Máñez

DL: V- 1023 - 2004

Sumari

Presentació	3
Instruccions de maneig	5
Vocabulari	9
Índex castellà	19

V O C A B U L A R I D R E T P E N A L

Presentació

L'obra que teniu a les mans s'insereix en una col·lecció de vocabularis bàsics nascuda amb la voluntat d'atendre una necessitat evident: la difusió de terminologia especialitzada entre els estudiants de la Universitat de València. El seu objectiu concret és facilitar el coneixement de la terminologia pròpia de cada àrea específica entre els estudiants de la llicenciatura de Dret, però també pot ser d'utilitat per a l'alumnat d'altres titulacions que cursa assignatures relacionades amb les disciplines corresponents.

Cadascun dels títols d'aquesta col·lecció ha estat elaborat per un professor universitari, especialista en la matèria, que s'ha responsabilitzat de la tria dels termes que poden tenir un major interès per a l'estudiant per la seua rellevància en l'àrea de coneixement o per les dificultats lingüístiques que poden suscitar. Els tècnics de l'Àrea de Terminologia del Servei de Normalització Lingüística n'han fet la revisió terminològica.

Esperem que aquest recull siga útil als estudiants —els seus principals destinataris— als professors i als investigadors i que alhora contribueisca a reforçar l'ús de la llengua pròpia en els estudis de Dret. Finalment, és voluntat nostra que aquesta iniciativa conjunta entre la Facultat de Dret i el Servei de Normalització Lingüística no aparega com un fet aïllat, sinó que constitueisca només una primera baula d'una profitosa cadena de col·laboracions futures.

Carlos L. Alfonso Mellado
*Degà de la
Facultat de Dret*

Antoni Llabrés Fuster
*Director del
Servei de Normalització Lingüística*

V O C A B U L A R I D R E T P E N A L

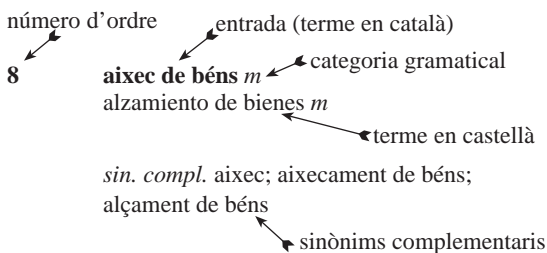
Instruccions de maneig

El *Vocabulari de dret penal* conté 203 termes en català i les seues equivalències en castellà. Les entrades van ordenades alfabèticament seguint una ordenació discontinua, és a dir, quan es tracta de sintagmes, per ordenar-los, es prenen mot a mot i s'hi compten també els espais en blanc i els caràcters no alfabètics, com l'apòstrof.

Els termes van introduïts per un número d'ordre i acompanyats de l'expressió abreujada de la categoria gramatical. Quan cal, se'n recullen els sinònims o s'hi afegeixen notes complementàries.

Finalment, en les darreres pàgines s'inclou un índex alfabètic de tots els termes castellans, els quals remetent mitjançant un número d'ordre a l'entrada corresponent del terme català.

Consulta

Abreviatures utilitzades

<i>f</i>	substantiu femení
<i>m</i>	substantiu masculí
<i>m i f</i>	substantiu masculí i femení
<i>pl</i>	plural
<i>sin.</i>	sinònim absolut
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>v tr</i>	verb transitiu

Entrades

Els substantius que presenten doble forma de gènere recullen la indicació del femení tant en català com en castellà. Exemple:

reu rea *m i f*
reo -a *m i f*

Els verbs apareixen en infinitiu. Exemple:

reinsserir *v tr*
reinsertar *v tr*

Remissions

Alguns termes poden tenir formes sinònimes, que es presenten introduïdes per les abreviatures *sin.* o *sin. compl.* La primera, *sin.*, indica que els termes en qüestió són sinònims absoluts (és a dir, en pla d'igualtat) i apareix en tots els termes afectats. Exemple:

acarnissament *m*
ensañamiento *m*

sin. encrueliment

encrueliment *m*
ensañamiento *m*

sin. acarnissament

La indicació *sin. compl.*, 'sinònim(s) complementari(s)', recull, sota el terme considerat preferent, el sinònim o els sinònims considerats secundaris. Cadascun d'aquests remet al preferent amb la indicació *vegeu*. Exemple:

aixec *m*
vegeu aixec de béns

aixec de béns *m*
alçament de béns *m*

sin. compl. aixec; aixecament de béns;
alçament de bens;

aixecament de béns *m*
vegeu aixec de béns

alçament de béns *m*
vegeu aixec de béns

En els sinònims castellans la preferència s'indica mitjançant l'ordenació: els primers són els considerats d'ús prioritari. Exemple:

166 remissió condicional *f*
remisió condicional *f*; condena condicional *f*

Notes

Les notes donen informació de caràcter lingüístic, terminològic o tècnic, entre altres. Exemple:

extradir *v tr*

extraditar *v tr*

Nota: Extradir no és un compost d'extra + dir. Es tracta d'un verb de la tercera conjugació amb increment, que, per tant, es conjuga com decidir: "Grècia decideix si extradeix el magnat rus Gussinkski".

eximent *m*

sin. compl. circumstància eximent

eximente *m*

Nota: Tot i que eximent prové, per abreuament, de circumstància eximent, té gènere masculí.

Índex

Al final del vocabulari hi ha l'índex castellà, en el qual cada terme remet mitjançant un número d'ordre al terme català corresponent. Exemple:

dolo, 75

V O C A B U L A R I D R E T P E N A L

A

- 1 abús sexual** *m*
abuso sexual *m*
- 2 acarnissament** *m*
ensañamiento *m*
sin. encrueliment
- 3 accés carnal** *m*
acceso carnal *m*
- 4 acte preparatori** *m*
acto preparatorio *m*
- 5 agressió sexual** *f*
agresión sexual *f*
- 6 agreujant** *m*
agravante *f*
sin. compl.
circumstància agreujant
- Nota:* Tot i que *agreujant* prové, per abreuament, de *circumstància agreujant*, té gènere masculí. En castellà té normativament gènere femení, encara que col·loquialment el masculí presenta un ús ampli.
- 7 aixec** *m*
vegeu aixec de béns
- 8 aixec de béns** *m*
alzamiento de bienes *m*
sin. compl. aixec;
aixecament de béns;
alçament de béns
- 9 aixecament de béns** *m*
vegeu aixec de béns
- 10 alçament de béns** *m*
vegeu aixec de béns
- 11 alteració psíquica** *f*
alteración psíquica *f*;
anomalía psíquica *f*
sin. anomalia psíquica
- 12 amenaça** *f*
amenaza *f*
- 13 amnistia** *f*
amnistía *f*
- 14 anomalia psíquica** *f*
alteración psíquica *f*;
anomalía psíquica *f*
sin. alteració psíquica
- 15 antecedents penals** *m pl*
antecedentes penales *m pl*
- 16 antijuridicitat** *f*
antijuridicidad *f*
- 17 apologia** *f*
apología *f*
- 18 apropiació indeguda** *f*
apropiación indebida *f*
- 19 arravatament** *m*
arrebato *m*
- 20 arrest de cap de setmana** *m*
arresto de fin de semana *m*
- 21 assassinat** *m*
asesinato *m*

22 assetjament sexual *m*
acoso sexual *m*

23 associació il·lícita *f*
asociación ilícita *f*

24 atenuant *m*
atenuante *f*

sin. compl. circumstància
atenuant

Nota: Tot i que *atenuant* prové, per abreujament, de *circumstància atenuant*, té gènere masculí. En castellà té normativament gènere femení, encara que col·loquialment el masculí presenta un ús ampli.

25 autoria *f*
autoría *f*

26 autoria mediata *f*
autoría mediata *f*

27 avortament *m*
aborto *m*

B

28 baralla tumultuària *f*
riña tumultuaria *f*

sin. compl. batussa
tumultuària

29 batussa tumultuària *f*
vegeu baralla tumultuària

30 bé jurídic *m*
bien jurídico *m*

31 bigàmia *f*
bigamia *f*

32 blanqueig de diner *m*
blanqueo de dinero *m*

C

33 calúmnia *f*
calumnia *f*

34 cas fortuït *m*
caso fortuito *m*

35 causa de justificació *f*
causa de justificación *f*

36 causalitat *f*
causalidad *f*

37 circumstància agreujant *f*
vegeu agreujant

38 circumstància atenuant *f*
vegeu atenuant

39 coacció *f*
coacción *f*

40 coautoria *f*
coautoría *f*

41 codi penal *m*
código penal *m*

42 comís *m*
comiso *m*

sin. compl. decomís

Nota: El plural de *comís* és *comissos*.

43 comissió per omissió *f*
comisión por omisión *f*

44 còmplice *m i f*
cómplice *m i f*

D

- 45 complicitat** *f*
complicidad *f*
- 46 concurs de delictes** *m*
concurso de delitos *m*
- 47 concurs de lleis** *m*
concurso de leyes *m*
- 48 condemna condicional** *f*
vegeu remissió
condicional
- 49 condició objectiva de punibilitat** *f*
condición objetiva de punibilidad *f*
- 50 conspiració** *f*
conspiración *f*
- 51 consumació** *f*
consumación *f*
- 52 consumpció** *f*
consumción *f*
- 53 contraban** *m*
contrabando *m*
- 54 cooperació** *f*
cooperación *f*
- 55 crim** *m*
crimen *m*
- 56 criminologia** *f*
criminología *f*
- 57 culpa** *f*
vegeu imprudència
- 58 culpabilitat** *f*
culpabilidad *f*
- 59 danys** *m pl*
daños *m pl*
- 60 decomís** *m*
vegeu comís
- 61 delicte** *m*
delito *m*
- 62 delicte d'acció** *m*
delito de acción *m*
- 63 delicte d'omissió** *m*
delito de omisión *m*
- 64 delicte de lesió** *m*
delito de lesión *m*
- 65 delicte de perill** *m*
delito de peligro *m*
- 66 delicte de pròpia mà** *m*
delito de propia mano *m*
- 67 delicte impossible** *m*
vegeu temptativa
inidònia
- 68 delinqüència** *f*
delincuencia *f*
- 69 denúncia falsa** *f*
denuncia falsa *f*
- 70 desistiment** *m*
desistimiento *m*
- 71 desvalor d'acció** *m*
desvalor de acción *m*
- 72 desvalor de resultat** *m*
desvalor de resultado *m*

73 detenció il·legal *f*
detención ilegal *f*

74 deure de cura *m*
deber de cuidado *m*

75 dol *m*
dolo *m*

E

76 encobriment *m*
encubrimiento *m*

77 encrueliment *m*
ensañamiento *m*

sin. acarnissament

78 escalament *m*
escalamiento *m*

79 estat de necessitat *m*
estado de necesidad *m*

80 estat passional *m*
estado pasional *m*

81 estralls *m pl*
estragos *m pl*

82 estupre *m*
estupro *m*

83 eutanàsia *f*
eutanasia *f*

84 exacció il·legal *f*
exacción ilegal *f*

85 excusa absolutòria *f*
excusa absolutoria *f*

86 exigibilitat *f*
exigibilidad *f*

87 eximent *m*
eximente *f*

sin. compl. circumstància
eximent

Nota: Tot i que *eximent* prové, per abreuïament, de *circumstància eximent*, té gènere masculí. En castellà té normativament gènere femení, encara que col·loquialment el masculí presenta un ús ampli.

88 extradició *f*
extradición *f*

89 extradir *v tr*
extraditar *v tr*

Nota: *Extradir* no és un compost d'*extra* + *dir*. Es tracta d'un verb de la tercera conjugació amb increment, que, per tant, es conjuga com *decidir*: "Grècia decideix si extradeix el magnat rus Gussinkski".

F

90 fals testimoni *m*
vegeu fals testimoniatge

91 fals testimoniatge *m*
falso testimonio *m*

sin. compl. fals testimoni

Nota: És possible usar *testimoni* (i, per tant, *fals testimoni*) amb el sentit de 'declaració'. Ara bé, es recomana especialitzar *testimoni* per a la

‘persona declarant’ i *testimoniatge* (i, per tant, *fals testimoniatge*) per a la ‘declaració’.

92 falsedat *f*
falsedad *f*

93 falta *f*
falta *f*

94 fallida punible *f*
quiebra punible *f*

95 força irresistible *f*
fuerza irresistible *f*

96 furt *m*
hurto *m*

G

97 genocidi *m*
genocidio *m*

H

98 habitualitat *f*
habitualidad *f*

99 homicidi *m*
homicidio *m*

I

100 il·licitud penal *f*
ilicitud penal *f*

101 immunitat *f*
inmunidad *f*

102 imprudència *f*
imprudencia *f*

sin. compl. culpa

Nota: Actualment *culpa* és un terme obsolet.

103 impunitat *f*
impunidad *f*

104 imputabilitat *f*
imputabilidad *f*

105 incapacitat de culpabilitat
vegeu inimputabilitat

106 inculpabilitat *f*
inculpabilidad *f*

107 inducció *f*
inducción *f*

108 indult *f*
indulto *f*

109 inexigibilitat *f*
inexigibilidad *f*

110 infracció penal *f*
infracción penal *f*

111 inhabilitació *f*
inhabilitación *f*

112 inimputabilitat *f*
inimputabilidad *f*;
incapacidad de culpabilidad *f*

sin. compl. incapacitat de culpabilitat

113 injúria *f*
injuria *f*

114 injust penal *m*
injusto penal *m*

115 insolvència punible *f*
insolvencia punible *f*

116 intoxicació plena *f*
intoxicación plena *f*

117 intrusisme *m*
intrusismo *m*

118 inviolabilitat *f*
inviolabilidad *f*

L

119 legítima defensa *f*
legítima defensa *f*

120 lesió *f*
lesión *f*

121 lesió al fetus *f*
lesión al feto *f*

122 llei penal *f*
ley penal *f*

123 llei penal en blanc *f*
ley penal en blanco *f*

124 llibertat condicional *f*
libertad condicional *f*

M

125 maltractaments *m pl*
malos tratos *m pl*

126 malversació de cabals *f*
malversación de caudales *f*

127 manifestació il·lícita *f*
manifestación ilícita *f*

128 mesura de seguretat *f*
medida de seguridad *f*

129 minoria d'edat penal *f*
minoría de edad penal *f*

130 multa penal *f*
multa penal *f*

N

131 narcotràfic *m*
vegeu tràfic de drogues

132 norma de cura *f*
norma de cuidado *f*

O

133 obcecació *f*
obcecación *f*

134 objecte del delict *m*
objeto del delito *m*

135 omissió del deure de socors *f*
omisión del deber de socorro *f*

P

136 partícip *m i f*
partícipe *m i f*

137 participació *f*
participación *f*

138 pena *f*
pena *f*

- 139 pena de localització permanent** *f*
pena de localización permanente *f*
- 140 penediment** *m*
arrepentimiento *m*
- 141 penediment espontani** *m*
arrepentimiento espontáneo *m*
- 142 penologia** *f*
penología *f*
- 143 perdó de l'ofès** *m*
perdón del ofendido *m*;
perdón de la persona ofendida *m*; perdón de la persona agraviada *m*
- sin. compl.* perdó de la persona ofesa; perdó de la persona agreujada
- 144 perdó de la persona agreujada** *m*
vegeu perdó de l'ofès
- 145 perdó de la persona ofesa** *m*
vegeu perdó de l'ofès
- 146 perill abstracte** *m*
peligro abstracto *m*
- 147 perill concret** *m*
peligro concreto *m*
- 148 perillositat criminal** *f*
peligrosidad criminal *f*
- 149 política criminal** *f*
política criminal *f*
- 150 por insuperable** *f*
miedo insuperable *m*
- 151 posició de garant** *f*
posición de garante *f*
- 152 premeditació** *f*
premeditación *f*
- 153 presa d'ostatges** *f*
toma de rehenes *f*
- 154 presó** *f*
prisión *f*
- 155 preterintencionalitat** *f*
preterintencionalidad *f*
- 156 prevaricació** *f*
prevaricación *f*
- 157 proposició** *f*
proposición *f*
- 158 provocació** *f*
provocación *f*
- 159 punibilitat** *f*
punibilidad *f*

R

- 160 rebel·lió** *f*
rebelión *f*
- 161 receptació** *f*
receptación *f*
- 162 rehabilitació** *f*
rehabilitación *f*
- 163 reincidència** *f*
reincidencia *f*

164 reinserció social *f*
reinserción social *f*

165 reinserir *v tr*
reinsertar *v tr*

166 remissió condicional *f*
remisión condicional *f*;
condena condicional *f*

sin. compl. condemna
condicional

167 reparació *f*
reparación *f*

168 reprotxabilitat *f*
reprochabilidad *f*

169 rescabament *m*
resarcimiento *m*

170 resistència *f*
resistencia *f*

171 responsabilitat penal *f*
responsabilidad penal *f*

172 restitució *f*
restitución *f*

173 retribució *f*
retribución *f*

174 reu rea *m i f*
reo -a *m i f*

175 revelació de secrets *f*
revelación de secretos *f*

176 risc permès *m*
riesgo permitido *m*

177 robatori *m*
robo *m*

S

178 sanció penal *f*
sanción penal *f*

179 sedició *f*
sedición *f*

180 segrest *m*
secuestro *m*

181 semiimputabilitat *f*
semiimputabilidad *f*

182 simulació de delict *f*
simulación de delito *f*

183 síndrome d'abstinència *f*
síndrome de abstinencia *m*

184 subjecte actiu *m*
sujeto activo *m*

185 subjecte passiu *m*
sujeto pasivo *m*

186 suborn *m*
cohecho *m*

T

187 temptativa *f*
tentativa *f*

188 temptativa idònia *f*
tentativa idónea *f*

189 temptativa inidònia *f*
tentativa inidónea *f*;
delito imposible *m*

sin. compl. delict
impossible

190 terrorisme *m*
terrorismo *m*

202 violació de secrets *f*
violación de secretos *f*

191 tipicitat *f*
tipicidad *f*

X

192 tipificar *v tr*
tipificar *v tr*

203 xantatge *m*
chantaje *m*

193 tipus d'injust *m*
tipo de injusto *m*

194 tràfic de drogues *m*
tráfico de drogas *m*;
narcotráfico *m*

sin. compl. narcotràfic

195 traïció *f*
traición *f*

196 traïdoria *f*
alevosía *f*

197 trastorn mental
transitori *m*
trastorno mental
transitorio *m*

198 trencament de
condemna *m*
quebrantamiento de
condena *m*

V

199 victimologia *f*
victimología *f*

200 violació *f*
violación *f*

201 violació de domicili *f*
allanamiento de morada *f*

V O C A B U L A R I D R E T P E N A L

Índex castellà

- aborto, 27
- abuso sexual, 1
- acceso carnal, 3
- acoso sexual, 22
- acto preparatorio, 4
- agravante, 6
- agresión sexual, 5
- alevosía, 196
- allanamiento de morada, 201
- alteración psíquica, 11, 14
- alzamiento de bienes, 8
- amenaza, 12
- amnistía, 13
- anomalía psíquica, 11, 14
- antecedentes penales, 15
- antijuridicidad, 16
- apología, 17
- apropiación indebida, 18
- arrebato, 19
- arrepentimiento, 140
- arrepentimiento espontáneo, 141
- arresto de fin de semana, 20
- asesinato, 21
- asociación ilícita, 23
- atenuante, 24
- autoría, 25
- autoría mediata, 26
- bien jurídico, 30
- bigamia, 31
- blanqueo de dinero, 32
- calumnia, 33
- caso fortuito, 34
- causa de justificación, 35
- causalidad, 36
- chantaje, 203
- coacción, 39
- coautoría, 40
- código penal, 41
- cohecho, 186
- comisión por omisión, 43
- comiso, 42
- cómplice, 44
- complicidad, 45
- concurso de delitos, 46
- concurso de leyes, 47
- condena condicional, 166
- condición objetiva de punibilidad, 49
- conspiración, 50
- consumación, 51
- consunción, 52
- contrabando, 53
- cooperación, 54
- crimen, 55
- criminología, 56
- culpabilidad, 58
- daños, 59
- deber de cuidado, 74
- delincuencia, 68
- delito, 61
- delito de acción, 62
- delito de lesión, 64
- delito de omisión, 63
- delito de peligro, 65
- delito de propia mano, 66
- delito imposible, 189
- denuncia falsa, 69
- desistimiento, 70
- desvalor de acción, 71
- desvalor de resultado, 72
- detención ilegal, 73
- dolo, 75
- encubrimiento, 76
- ensañamiento, 2, 77
- escalamiento, 78
- estado de necesidad, 79
- estado pasional, 80
- estragos, 81
- estupro, 82
- eutanasia, 83
- exacción ilegal, 84
- excusa absolutoria, 85
- exigibilidad, 86
- eximente, 87

extradición, 88
 extraditar, 89
 falsedad, 92
 falso testimonio, 91
 falta, 93
 fuerza irresistible, 95
 genocidio, 97
 habitualidad, 98
 homicidio, 99
 hurto, 96
 ilicitud penal, 100
 imprudencia, 102
 impunidad, 103
 imputabilidad, 104
 incapacidad de
 culpabilidad, 112
 inculpabilidad, 106
 inducción, 107
 indulto, 108
 inexigibilidad, 109
 infracción penal, 110
 inhabilitación, 111
 inimputabilidad, 112
 injuria, 113
 injusto penal, 114
 inmunidad, 101
 insolvencia punible, 115
 intoxicación plena, 116
 intrusismo, 117
 inviolabilidad, 118
 legítima defensa, 119
 lesión, 120
 lesión al feto, 121
 ley penal, 122
 ley penal en blanco, 123
 libertad condicional, 124
 malos tratos, 125
 malversación de caudales, 126
 manifestación ilícita, 127
 medida de seguridad, 128
 miedo insuperable, 150
 minoría de edad penal, 129
 multa penal, 130
 narcotráfico, 194
 norma de cuidado, 132
 obcecación, 133
 objeto del delito, 134
 omisión del deber de
 socorro, 135
 participación, 137
 partícipe, 136
 peligro abstracto, 146
 peligro concreto, 147
 peligrosidad criminal, 148
 pena, 138
 pena de localización
 permanente, 139
 penología, 142
 perdón de la persona
 agraviada, 143
 perdón de la persona
 ofendida, 143
 perdón del ofendido, 143
 política criminal, 149
 posición de garante, 151
 premeditación, 152
 preterintencionalidad, 155
 prevaricación, 156
 prisión, 154
 proposición, 157
 provocación, 158
 punibilidad, 159
 quebrantamiento de
 condena, 198
 quiebra punible, 94
 rebelión, 160
 receptación, 161
 rehabilitación, 162
 reincidencia, 163
 reinserción social, 164
 reinsertar, 165
 remisión condicional, 166
 reo -a, 174
 reparación, 167
 reprochabilidad, 168
 resarcimiento, 169
 resistencia, 170
 responsabilidad penal, 171
 restitución, 172
 retribución, 173

revelación de secretos, 175
riesgo permitido, 176
riña tumultuaria, 28
robo, 177
sanción penal, 178
secuestro, 180
sedición, 179
semiimputabilidad, 181
simulación de delito, 182
síndrome de abstinencia, 183
sujeto activo, 184
sujeto pasivo, 185
tentativa, 187
tentativa idónea, 188
tentativa inidónea, 189
terrorismo, 190
tipicidad, 191
tipificar, 192
tipo de injusto, 193
toma de rehenes, 153
tráfico de drogas, 194
traición, 195
trastorno mental
 transitorio, 197
victimología, 199
violación, 200
violación de secretos, 202